

RAMINGSTOELICHTINGEN

Toelichtingen op de ramingen van de budgettaire effecten
van de wetsvoorstellen uit het

pakket Belastingplan 2024

versie januari 2024

1 Inhoud

1	Inhoud	2
2	Inleiding	3
3	Belastingplan 2024 (2^e nota van wijziging)	4
	3.1 Beperken tabelcorrectiefactor in de inkomstenbelasting	5
4	Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw (nota van wijziging)	6
	4.1 Afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector	7
	4.2 Beperken inputvrijstelling voor elektriciteitsopwekking	8
	4.3 Introduceren CO ₂ -heffing glastuinbouw	9

2 Inleiding

Om de transparantie te vergroten en de kwaliteit van de ramingen verder te borgen, worden met ingang van het Belastingplan 2018 toelichtingen op de budgettaire ramingen van fiscale maatregelen gepubliceerd. Voor deze publicatie is inspiratie ontleend aan de praktijk in het Verenigd Koninkrijk waar elk half jaar ramingstoelichtingen¹ worden gepubliceerd. De ramingen worden gecertificeerd door het Centraal Planbureau (CPB). Hierbij geeft het CPB een oordeel over de neutraliteit en redelijkheid van de ramingen en geeft het een inschatting van de onzekerheid ervan. Met deze certificering wordt het advies van de Studiegroep Begrotingsruimte² gevolgd.

¹ <http://obr.uk/category/policy-costings/>

² Rijksoverheid (2015). 15e rapport Studiegroep Begrotingsruimte: Van Saldosturing naar stabilisatie, p.41.

3 Belastingplan 2024 (2^e nota van wijziging)

3.1 Beperken tabelcorrectiefactor in de inkomstenbelasting

Korte beschrijving van de maatregel

Op 13 november 2023 is de tweede nota van wijziging bij het Belastingplan 2024 naar de Tweede Kamer verstuurd. Een van de maatregelen in de nota van wijziging is een beperking van de indexatie in de inkomstenbelasting (IB). De maatregel geeft uitvoering aan de motie Stoffer³. Hierin wordt het kabinet verzocht de kinderbijslag structureel € 250 miljoen te verhogen en dit te dekken door de inflatiecorrectie bij de indexatie van alle met de tabelcorrectiefactor te indexeren bedragen in de Wet IB 2001 en de drempelbedragen voor de voor de toeslagen geldende vermogenstoets in de AWIR per 1 januari 2024 te beperken.

De tabelcorrectiefactor voor 2024 bedraagt 1,099. In de nota van wijziging is geregeld dat de inflatiecorrectie voor 97,1% wordt toegepast. Dit betekent dat de bedragen geïndexeerd zullen worden met 9,6129%, hetgeen overeenkomt met een indexatiefactor van 1,096129.⁴

Amendement Van Dijk - Erkens

Bij de behandeling van het Belastingplan 2024 in de Tweede Kamer is het amendement Van Dijk – Erkens aangenomen, waarin wordt gevraagd om een lastenverlichting in de energiebelasting waarvan € 100 miljoen gedekt wordt de beperking van de inflatiecorrectie in de IB. Door dit amendement, in combinatie met de nota van wijziging, is de uiteindelijke inflatiecorrectie in de IB voor 2024 uitgekomen 9,4941%. Conform de afspraken met het CPB worden amendementen niet gecertificeerd. Dit ramingsmemo heeft alleen betrekking op de nota van wijziging.

Tabel: Budgettaire effecten maatregel, prijzen jaar van invoering (2024)

Bedragen in mln euro, '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend.

	2024	2025	2026	2027	2028	Struc.	Struc jaar
Beperken inflatiecorrectie IB tot 9,6129%	246	246	246	246	246	246	2024

Kern van de raming

De budgettaire effecten van de maatregel zijn gebaseerd op berekeningen uit het microsimulatiemodel MIMOSI van het CPB. Het model is gebaseerd op gegevens uit de IPO-steekproef uit 2018 van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit is een betrouwbaar model dat ook gebruikt wordt door het CPB. De onzekerheid in de ramingen is daarom naar verwachting relatief beperkt.

De reeksen van bovenstaande maatregelen staan in bovenstaande tabel in prijzen jaar van invoering. Deze zijn gebaseerd op de versie van MIMOSI op basis van de MEV 2024. Voor een aantal parameters die door deze maatregel beperkt geïndexeerd worden geldt dat deze niet opgenomen zijn in MIMOSI. Het betreft veelal kleine regelingen voor specifieke groepen belastingplichtigen. Om rekening te houden met het feit dat deze regelingen ook beperkt geïndexeerd worden is het bedrag uit MIMOSI beperkt opgehoogd (met ongeveer 1%).

³ Kamerstukken II 2023/24, 36410, nr. 45.

⁴ In de nota van wijziging is per abuis een afgeronde factor van 1,0961 opgenomen. Door het amendement Van Dijk – Erkens (zie ook paragraaf 4) is deze fout rechtgezet. Voor de raming is gerekend met een niet afgeronde factor van 1,096129.

4 Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw (nota van wijziging)

4.1 Afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector

Korte beschrijving van de maatregel

De energiebelasting kent verlaagde energiebelastingtarieven op aardgas voor de glastuinbouwsector. Het kabinet stelt voor om de verlaagde tarieven vanaf 2025 geleidelijk af te schaffen totdat deze in 2035 gelijk zijn aan de reguliere energiebelasting tarieven. Hiermee wordt de energietransitie in de glastuinbouw ondersteund, een vorm van staatssteun afgeschaft en een budgettaire opbrengst gerealiseerd. De opbrengst van de oorspronkelijke maatregel is gewijzigd door en het amendement Grinwis/ Van Dijk⁵.

Tabel 1: Budgettaire effecten maatregel, prijzen jaar van invoering (2025)

Bedragen in mln euro, '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend

	2024	2025	2026	2027	Struc.
Afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector	0	22	28	42	109

Kern van de raming

Op dit moment zijn de tarieven voor de glastuinbouw een fractie van het reguliere tarief. Dit percentage wordt vanaf 2025 geleidelijk verhoogd tot de tarieven in 2030 gelijk zijn aan de reguliere tarieven.

Vanuit de Belastingdienst zijn grondslaggegevens beschikbaar voor het gebruik in de eerste en tweede schijf van de energiebelasting tot en met 2021. Op basis van de KEV22 en de impactstudie van Trinomics naar de afschaffing van de vrijstellingen is vervolgens een raming gemaakt van de ontwikkeling van het verbruik richting 2030 en verder. Het gasverbruik van de sector zal naar verwachting tot en met 2035 dalen als gevolg van besparing, verduurzaming en gedragseffecten van de maatregel.

In de raming is aangesloten bij de ramingen van het gasverbruik van de glastuinbouwsector uit de KEV22 waar de afschaffing van het verlaagde tarief in is meegenomen. De tarieven worden gelijktijdig afgebouwd met de ingroei van de afschaffing van de inputvrijstelling warmtekrachtkoppeling (wkk). Beide maatregelen kennen een interactie-effect. Dit effect is in de raming van de wkk vrijstelling meegenomen.

Tabel 2: verlaagd tarief glastuinbouw als percentage van het reguliere tarief

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2033			
Percentage eerste schijf	23%	30%	37%	44%	52%	60%	68%	76%	84%	92%	100%
Percentage tweede schijf	43%	48%	53%	58%	64%	70%	76%	82%	88%	94%	100%

⁵ Amendementen vallen normaal gesproken buiten de reikwijdte van de certificeringen. In dit geval is, bij wijze van uitzondering, een budgettaire raming opgesteld en gecertificeerd voor de maatregel inclusief amendement.

4.2 Beperken inputvrijstelling voor elektriciteitsopwekking

Korte beschrijving van de maatregel

In de huidige situatie is alle gasinzet in WKK installaties vrijgesteld van energiebelasting. In het huidige voorstel wordt de vrijstelling per per 2025 per opleverde J elektriciteit aan het net een deel van de gasinput vrijgesteld. Deze factor wordt richting 2030 afgebouwd. Daarnaast geldt door kleine installaties een vrijstelling per eigen gebruikte kwh elektriciteit.

Tabel: Budgettaire effecten maatregel, prijzen jaar van invoering (2025)

Bedragen in mln euro, '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend

	2024	2025	2026	2027	Struc.
Beperken vrijstelling elektriciteitsopwekking	0	64	83	99	150
Interactie met afbouw verlaagd tarief glastuinbouw	0	2	3	7	41
Totaal	0	66	86	106	191

Kern van de raming

Middels een maatwerkopdracht van het CBS is inzicht verkregen in de wkk input en output van WKK installaties per sector in 2020. Hierbij is tevens inzicht verkregen hoe de rendementen van de installaties verdeeld zijn over verschillende sectoren. Daarnaast is vanuit de KEV22 en het Trinomics een inschatting gemaakt hoe de WKK input en output zich de komende jaren zal ontwikkelen.

In het basispad van de WKK inzet in de KEV22 neemt het gasverbruik in wkk's reeds met 24% af in de periode 2021-2035. De studie van Trinomics laat zien dat in de periode 2025-2030 de gasinzet niet aanvullend zal afnemen door verduurzaming. In de periode 2030-2035 neemt het gasverbruik in wkk's wel fors af: -23%. Dit is meegenomen in de raming. Daarnaast is een aanvullende gedragseffect van -20% over 10 jaar meegenomen over de periode 2025-2035.

De ingroei van de afschaffing van de inputvrijstelling wkk wordt gelijktijdig afgebouwd met de afbouw van de verlaagde tarieven glastuinbouw. Beide maatregelen kennen interactie-effect. Dit effect is in deze raming meegenomen.

4.3 Introduceren CO₂-heffing glastuinbouw

Korte beschrijving van de maatregel

Met dit wetsvoorstel wordt de een heffing geïntroduceerd op de CO₂ uitstoot van de glastuinbouw. Vanaf 2025 betaalt de glastuinbouw een vlakke heffing over de gebruikte warmte en het gebruikte aardgas. Deze maatregel is tijdens behandeling gewijzigd als gevolg van de motie Grinwis/ Van Dijk.

Tabel: Budgettaire effecten maatregel, prijzen jaar van invoering (2025)

Bedragen in mln euro, '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend

	2024	2025	2026	2027	Struc.
CO ₂ heffing glastuinbouw	0	67	69	70	58

Kern van de raming

De CO₂ heffing van de glastuinbouw is van toepassing op de gas- en warmte-inzet in de glastuinbouwsector. Daarom is voor de grondslag uitgegaan van de gehele gasinzet binnen de glastuinbouwsector welke vanuit de ramingen van de energiebelasting bekend is. De gasinzet is volgens de normen uit bijlage 2 van Regeling kostenverevening reductie CO₂-emissies glastuinbouw omgerekend naar CO₂ uitstoot.

Het pad richting 2030 is geraamd op basis van de ramingen van het gasverbruik die volgen uit de KEV22 inclusief de effecten van de energiebelastingmaatregelen in het Belastingplan 2024. Deze grondslag is vervolgens vermenigvuldigd met het tarief. Als gedragseffect is gerekend met de prijselasticiteit die regulier gehanteerd wordt bij de energiebelasting op gas van -0,2 over 10.